

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	7
İÇİNDEKİLER.....	9
KISALTMALAR.....	15

BİRİNCİ BÖLÜM GENEL OLARAK TIBBİ MÜDAHALE

I. KAVRAM.....	17
II. TARİHİ GELİŞİM	17
A. Tıp Açısından	17
B. Hukuk Açısından	18
III. TIBBİ MÜDAHALE ŞARTLARI.....	19
A. Tıbbi Müdahalenin, Tıp Mesleğini İcraya Kanunen Yetkili Kişiler Tarafından Gerçekleştirilmesi.....	19
1. Tıp Fakültesi Mezunu Olmak ve Hekimlik Diplomasına Sahip Olmak.....	20
2. Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı Olmak.....	20
3. Türk Tabipler Birliğine Kayıt Olmak.....	21
4. Hekimlik Mesleğinin İcrasına Geçici veya Sürekli Bir Engelin Bulunmaması	21
a. Geçici olarak hekimlik mesleğinin icra edilememesi.....	21
b. Sürekli olarak hekimlik mesleğinin icra edilememesi	22
B. Tıbbi Müdahalenin Kanunen Öngörülmüş Amaçlara Yönelik Olması	22
1. Teşhis.....	23
2. Tedavi.....	23
3. Hastalıktan Korumak.....	23
4. Nüfus Planlaması.....	24
C. Tıbbi Müdahalenin, Tıp Bilimince Genel Kabul Görmüş İlke ve Kurallara Uygun Olarak Yapılması.....	24
D. Hastanın Tıbbi Müdahaleye Rıza Göstermesi	25
IV. KİŞİLİK HAKKININ TIBBİ YARDIM VE ELATMALARDAKİ YERİ	25
1. Kişilik Hakkının Tanımı.....	25
2. Kişilik Hakkının Niteliği	26
3. Kişilik Hakkının Kazanılması ve Kaybedilmesi	27

4. Kişilik Hakkının Konusu ve Kişisel Değerler	27
5. Hasta Hakları.....	30
6. Sözleşme Serbestisi.....	31
7. Sözleşmelere Hakim Olan Belli Başlı Prensipler	31

İKİNCİ BÖLÜM

HUKUKİ SORUMLULUK TÜRLERİ

I. KUSUR SORUMLULUĞU	33
II. SEBEP SORUMLULUĞU	34
III. HEKİMİN HUKUKİ SORUMLULUĞUNUN SEBEPLERİ	34
A. Hekimin Akdi Sorumluluğu.....	34
1. Genel Olarak	34
2. Akdi Sorumluluğun Şartları.....	34
a. Akit.....	34
b. Akdin ihlali	35
c. Zarar.....	35
d. Kusur.....	35
e. İlliyet Bağı.....	35
B. Hekimin Akit Dışı Sorumluluğu.....	36
1. Genel Olarak	36
2. Hekimin Akit Dışı Sorumluluğunun Şartları.....	36
a. Fiil.....	36
b. Hukuka Aykırılık.....	36
c. Zarar.....	36
d. Kusur.....	37
e. İlliyet Bağı.....	37

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HEKİM İLE HASTA ARASINDAKİ HUKUKİ İLİŞKİNİN MAHİYETİ

I. SÖZLEŞME İLİŞKİSİ.....	49
A. Hizmet Sözleşmesi.....	49
B. Eser Sözleşmesi	50
C. Vekalet Sözleşmesi	50
1. Unsurları	50
D. Vekaletin Eser ve Hizmet Sözleşmesinden Farkı	55
1. Vekalet ve Eser	55
2. Vekalet ve Hizmet	57

E. Sonuç.....	57
F. Özel Durumlar	58
1. Özel Hastanelerde Çalışan Doktor ile Hasta Arasındaki Hukuki İlişki.....	58
2. Kamu Hastanelerinde Çalışan Doktor ile Hasta İlişkisinin Hukuki Niteliği.....	59
II. SÖZLEŞMENİN KURULMASI	61
A. Genel Olarak	61
B. Hukuka Uygun Sözleşmenin Koşulları	61
1. Hastanın Rızası.....	61
a. Rızanın koşulları.....	63
aa. Beyan şekli	63
bb. Rızaya ehliyet	65
cc. Hastanın Aydınlatılması.....	67
aaa. Genel olarak.....	67
bbb. Aydınlatma Yükümlülüğünün Kapsamı.....	72
dd. Aydınlatma Yükümlülüğünün İstisnaları.....	74
aaa. Hastanın istememesi	74
bbb. Tehlike olasılığının ender olarak gerçekleşmesi	75
ccc. Hastanın Bilgisinin Bulunması.....	75
ddd. Hastanın Aydınlatılması ile Sağlığı ve Yaşamı Ciddi Bir Tehlikeye Düşecek ise	76
eee. Zorunluluk.....	76
fff. Tıbbi ve İnsani Nedenlerle Hastanın Aydınlatılmadığı Durumlar.....	79
ee. Rızanın konusu.....	79
ff. Rızanın Kapsamı.....	81
gg. Rızanın Zamanı	81
hh. Aydınlatma İle Yükümlü Olanlar.....	82
ii. Aydınlatılacak Kişi	83
jj. Aydınlatmanın İspatı	83
2. Rızanın Alınmaması veya Aydınlatılmadan Alınmasının Sonuçları.....	84
III. SÖZLEŞME İÇİNDEKİ HEKİMİN BORÇLARI.....	85
A. Sadakat Borcu.....	85
B. Sır Saklama Borcu	85
C. Özen Borcu.....	90
D. Arşivleme ve Kayıt Tutma Borcu	95
E. Tedavinin Yürütülmesi Borcu	102
1. Tedavi Borcunun Amacı.....	102
a. Ötanazi ve Ortanazi	103

b.	Estetik Ameliyatları.....	104
c.	DeneySEL Çalıřmalar.....	107
d.	Cinsel Hayat Üretim Fonksiyonları Üzerinde Tıbbi El Atmalar	108
aa.	Gebelięe son verme.....	108
bb.	Cinsiyet Deęiřiklięi.....	109
cc.	Kısırlaştırma.....	111
dd.	Yapay Döllenme.....	112
ee.	Embriyo nakli	113
ff.	Kan verme	113
gg.	Hipnotizma	114
IV.	TIBBİ VEKALET AKTİNİN SONA ERMESİ.....	114
A.	Genel Olarak.....	114
B.	İfa İle Sona Ermesi.....	114
C.	Tıbbi Vekalet Aktinin Azil ve İstifa İle Sona Ermesi.....	118
D.	Tıbbi Vekalet Aktinin Ölüm ve Ehliyetsizlik veya İflas ile Sona Ermesi.....	118

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ZARAR ÇEŞİTLERİ

I.	TIBBİ MÜDAHALELERDEN DOğAN ZARARLAR.....	135
A.	Genel Olarak.....	135
B.	Maddi Zararlar	136
1.	Tedavi Giderleri	136
2.	Çalışma Gücü Kaybı Zararları.....	137
3.	Destekten Yoksun Kalma Zararı.....	137
4.	Ölüm Nedeniyle Dięer Maddi Zararlar.....	137
C.	Manevi Zarar	138
D.	İllyet Bağı.....	140

BEŐİNCİ BÖLÜM

KUSUR İNCELEMESİ

I.	DOKTORUN KUSURUNUN İNCELENMESİ	155
A.	Kusur	155
1.	Unsurları	162
a.	Bir Eylem	162
b.	Tehlikeli Sonucun Öngörülebilir Ve Önlenebilir Olması.....	162
2.	Kusurun Belirlenmesinde Ölçü.....	164
B.	Hekimin Kusurunun Derecesi	166
1.	Kasta Dayalı Kusur	166

2.	İhmal	166
3.	Hafif ya da Ağır Kusur	168
4.	Meslek Hataları	170
5.	Meslek Hatalarının İspat Edilmesi	172
6.	Haksız Fiilden Doğan Hukuki İlişki	175
	a. Hukuka Aykırılık.....	175
	b. Kusur.....	176
	c. Zarar	176
	d. İliyet Bağı.....	176
7.	Hekimin Haksız Fiil Sorumluluğunda Yardımcı Personelin Sorumluluğu	177
8.	Hekimin Sorumluluktan Kurtulma Şartını Öngörmesi	180
9.	Hekimin Seçtiği Yardımcının Kusurundan Sorumluluğu.....	182
10.	Hekimin Vekaletsiz İş Görmesi ve Bundan Doğan Sorumlulukları	182
C.	Hekimin Vekaletsiz İş gördüğü Durumlar	182
	1. Acil Durumlar.....	182
	2. Ameliyatın Genişletilmesi Durumu.....	183
	3. Hekimin Vekaletsiz Tıbbi Müdahale Sorumluluğu	183
	4. Hekimin Umulmayan Halden Sorumluluğu	184
	5. Hekimin Tıbbi İhtilat ya da Komplikasyonlardan Sorumluluğu.....	185
	6. Tanı Kusurları.....	186
	7. Tedavi Kusurları	189
	a. Araç ve Metod Seçiminde Kusur.....	189
	b. Tıp Kurallarının Uygulamasında Kusur	193
	c. Durum ve Koşulların Gerektirdiği Özen Yükümlülüğü Kusurları.....	194
	d. Beceri Kusurları	202
	8. Özel Sorumluluk Durumları	203
	a. Hekimin Kusursuz Sorumluluğu	203
	b. Hekimin İlaç Kullanılmasından Sorumluluğu	219
	c. Hekimin Çalıştırana Karşı Sorumluluğu	220

ALTINCI BÖLÜM

SAĞLIK KURUMLARININ SORUMLULUĞU

I.	ÖZEL HASTAHANE SORUMLULUĞU.....	231
	A. Tam Hastaneye Kabul Sözleşmesi.....	234
	B. Bölünmüş Hastaneye Kabul Sözleşmesi.....	234
	C. Hekimlik Sözleşmesi İlaveli Tam Hastaneye Kabul Sözleşmesi	235

II. KAMU HASTANELERİNDE YAPILAN TIBBİ TEDAVİ VE GİRİŞİMLERDEN DOĞAN HUKUKİ SORUMLULUK.....	235
III. TIBBİ MÜDAHALE YAPAN EKİP ÇALIŞMASINDA SORUMLULUK.....	241

YEDİNCİ BÖLÜM

HUKUKİ SORUMLULUĞUN SONUÇLARI

I. HEKİMİN SORUMLULUĞUNU KALDIRAN VE AZALTAN DURUMLAR.....	251
A. Sorumsuzluk Anlaşması.....	251
B. Hastanın Rızasının Sorumluluğa Etkisi.....	251
C. Çaresizlik Durumu.....	252
D. Tazminat Kapsamına Etkili Eylem ve Olgular	253
E. Tıbbi Eylemlerden Doğan Zararlar İçin Sorumluluk Sigortası.....	259
II. TAZMİNAT DAVALARINDA TARAFLAR	259
A. Davacı	259
B. Davalı.....	259
III. GÖREV VE YETKİ	259
IV. KANITLAR	261
A. Çeşitleri.....	261
B. Kanıtlama Yükü.....	263
C. Bilirkişi İncelemesi.....	267
V. HUKUKİ SORUMLULUĞUN SONUÇLARI.....	277
A. Maddi Tazminat.....	277
1. Ölüm Halinde Tazminat	277
a. Destek kavramı	278
b. Bakım gücü.....	278
c. Bakım ihtiyacı	278
2. Cismani Zarar Halinde Tazminat	279
a. Tedavi giderleri.....	279
b. Çalışma gücü kaybı zararları.....	280
B. Manevi Tazminat.....	280
VI. ZAMANAŞIMI VE HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE	293

YARGITAY VE DANIŞTAY İÇTİHATLARI	301

KAYNAKLAR.....	459